

farnosť Vysoké Tatry

Ratolesť

ročník IX.

číslo 3.

október 2017

MILÍ ČITATELIA RATOLESTI,

v mene celého redakčného tímu vás všetkých srdečne pozdravujem. Verím, že ste prežili požehnané leto a načerpali nové sily pri oddychu doma či v cudzine. Niektorým z nás sa podarilo navštíviť pútnické miesta v (ne)ďalekom zahraničí. Nielen o tom sa dočítate na nasledujúcich stránkach.

V krátkosti sa vám predstavia aj obaja „noví“ páni kapláni, ktorých medzi nami srdečne vítame. Duchovným otcom Františkovi, Jozefovi a Jánovi ďakujeme za ich niekoľkoročné účinkovanie v tatranskej farnosti a prajeme požehnané chvíle v ich nových pôsobiskách. Pán kaplán Ján Dubecký sa s nami podelil o svoje čerstvé dojmy, za čo mu patrí úprimná vďaka.

Každé jedno vydanie farského časopisu spája nejaká téma. Napríklad v minulom čísle sme sa zamerali na modlitbu. Tentokrát sa budeme venovať (nielen s ohľadom na osobnú obmenu našich kaplánov) príchodom a odchodom. Veď aj advent, ktorý sa nezadržateľne blíži, znamená v preklade príchod.

Dalo by sa povedať, že celý život je o príchodoch a odchodoch. Nový človek prichádza na svet, niekto iný zas odchádza z tohto sveta. Symbolizujú to sviatky Všetkých svätých a Spomienka na všetkých verných zosnulých, ktoré si pripomenieme začiatkom novembra. Tisíce pútnikov, medzi nimi aj naši farníci, sa koncom leta ponáhľali do Portugalska, pri príležitosti storočnice fatimských zjavení, aby posilnení milosťou Panny Márie odišli šíriť jej posolstvo domov do Tatier - medzi svojich blízkych. Aj o tom bude aktuálne číslo Ratolesti.

Počas dvoch letných týždňových turnusov prichádzali deti deň čo deň do Smokovca, aby tu zažili neopakovateľnú atmosféru farského tábora, ktorý úspešne napísal svoju štvrtú prázdninovú kapitolu. Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na jeho organizovaní. Zážitkov bolo neúrekom, o čom svedčí aj pikoška zo stretnutia redakčnej rady: Evka Puškárová z detského tímu prišla s takou „nošou“ skvelých fotografií a textu, že sme začali vážne uvažovať nad tvorbou špeciálneho vydania Ratolesti. Napokon sú z toho „len“ 3 pútavé strany názorne približujúce dianie v tábore.

Všetkým členom redakčného tímu a všetkým prispievateľom zo srdca ďakujem za ich podiel a nasadenie pri tvorbe najnovšieho čísla farského časopisu. Vám, milí čitatelia, prajem požehnaný jesenný čas a príjemné čítanie.

Martin Mistrik

LEPŠIE JE RAZ VIDIEŤ AKO STOKRÁT POČUŤ

Tento rok som si splnil sen. Od mala mám rád históriu a už dávno som túžil vidieť miesta, kde sa odohrávala druhá svetová vojna, zvlášť Normandiu, otvorenie západného frontu. Tak som šiel. Nakrátko, lebo najviac času dovolenky som chcel prežiť s tými, ktorých mám rád, a tí veru v Normandii nežijú.

Otvorenie západného frontu som mal celkom dobre načítané, ale stáť na Utah beach a Omaha beach je celkom iná káva. Keď si na to teraz spomínam, ešte stále mi idú zimomriavky. Cestou späť som sa zastavil v Lisieux, rodisku svätej Terézie, jednom z miest, kde vás to donúti kľaknúť si do lavice a na chvíľu sa zastaviť čas. Ešte dlho som spracovával zážitky z oboch miest, to dôležité mi však došlo až doma.

Náš život sa skladá zo zážitkov, ale to podstatné nie je to, kde ich zažijete, ale s kým. Bol som vo Francúzsku sám, aj to niekedy treba – uchýliť sa do ticha a samoty. Plnosť života však nespočíva v našich zmysloch, ktorými vnímame, ale v našom vnútri, v našej duši, ktorá jediná je schopná prekračovať hranice tohto sveta, ktorá je schopná otvoriť sa a vstúpiť do života iného. V Lisieux som to pocítil. Dokonca ešte viac, že plnosť života, radosť, pokoj, je schopnosť otvorenej duše napojiť sa na toho, kto je Darcom života. Nazývame ho Boh a zjavil sa nám v Ježišovi Kristovi.

Napojiť sa na Kristov život v láske i utrpení. Časopis, ktorý držíte v rukách, vznikol presne s týmto zámerom. Vznikal preto, lebo chceme pozvať všetkých ľudí dobrej vôle napojiť sa na Kristov život, ktorý mnohokrát žiari zo života tých, ktorí s ním žijú. Som vďačný Pánu Bohu, že mnohých takýchto ľudí poznám. Prajem vám radosť pri čítaní týchto stránok.

Radosť z toho, že takíto ľudia sú a dá sa to. A ak by ste sa chceli pripojiť, dúfam, že nájdete aj inšpiráciu na to, kde by ste sa mohli realizovať. Pretože najväčšiu radosť zažívame vtedy, keď sa sami staneme Jeho nástrojom. Tak ako to hovorievala sv. Tereza z Lisieux: „Som malý štetec, ktorý si Boh vybral, aby maľoval svoj obraz v srdciach.“

Róbert Tokár, farár

SUMÁR DIANIA

• Deň farnosti

V nádhernú slnečnú nedeľu 25. 6. 2017 sme už po piatykrát mohli prežiť spoločný čas na Dni farnosti. Vďaka patrí všetkým zúčastneným a tým, ktorí ho pomohli s láskou pripraviť: našim kňazom, kuchárom, cukrárkam, spoločenstvu Modlitby matiek, farskému speváckemu a hudobnému zboru Te Domine, hudobníkovi Jamesovi Evansovi a ďalším.

• Zmeny kňazov vo farnosti

Na začiatku prázdnin sme sa lúčili s našimi doterajšími páni kaplánmi: s Františkom Bebkom 30. 6. 2017 pri sv. omši o 15. 00, s Jozefom Dobrovičom 3. 7. 2017 pri sv. omši o 17. 00, s Jánom Dubeckým 10. 7. 2017 pri sv. omši o 17.00.

Privítanie nových kaplánov Lukáša Stolárika a Dávida Sklarčíka bolo 4. 7. 2017 pri sv. omši o 17. 00. Viac na str. 6

• Koncerty vo farskom kostole

V júni a v júli sa v našom farskom kostole uskutočnilo viacero zaujímavých a nádherných koncertov: chlapčenského speváckeho zboru BONIFANTES z Pardubíc, speváckeho telesa VOICES GREGORIANAE CASSOVIENSES, poľského speváckeho zboru AD LIBITUM a miešaného speváckeho zboru JEVSHAN z ukrajinského Ľvova.

• Púť seniorov do Levoče

Aj z našej farnosti sa zúčastnili Púte do

Levoče pre seniorov, ktorá sa konala na sviatok svätých Cyrila a Metoda 5. 7. 2017.

• Zasvätenie

Zasvätenie nášho národa Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie sa konalo na národnej púti v Nitre 5. 7. 2017. K tomuto zasväteniu sme sa pripojili aj v našej farnosti pri sv. omši vo farskom kostole.

• Spomienka na svätého Jána Pavla II.

Na svätého Jána Pavla II. sme si spomenuli slávením sv. omše pri Sliezskej dome v nedeľu 9. 7. 2017. Hlavným celebrantom bol vdp. František

Janečko, rodák zo Štrbského Plesa, ktorý pôsobí v oravskej obci Kňažia.

• Výročie posvätenia farského kostola

Pätnásť rokov uplynulo 13. 7. 2017 od konsekrácie farského kostola sv. Petra a Pavla v Novom Smokovci. Ďakovnú svätú omšu za všetkých dobrodincov kostola slúžil náš bývalý pán farár vdp. doc. ThDr. ICLic. Štefan Mordel PhD. v nedeľu 16. 7. 2017.

• Sv. omša na Téryho chate

Prvú z „horských“ svätých omší v tejto letnej sezóne slúžili pri Téryho chate v sobotu 22. 7. 2017 kaplán Dávid Sklarčík a kaplán pre Horskú záchrannú službu Ján Dubecký.

• Sv. omša na Zbojníckej chate

V sobotu 12. 8. 2017 popoludní bola slávená svätá omša pri Zbojníckej chate. Celebroval ju Lukáš Stolárik, kaplán vo Vysokých Tatrách spolu s Jánom Dubeckým, kaplánom Horskej záchrannej služby, za účasti domácich Tatranov ale hlavne mnohých turistov. Sv. omša bola obetovaná za všetky obeť hôr, zvlášť za horského nosiča Martina, ktorý pracoval na Zbojníckej chate a tragicky zahynul na jar tohto roku.

• Odpust v Tatranskej Lomnici

Nedeľa 13. 8. 2017 bola v Tatranskej

Lomnici odpustovým dňom zo sviatku Nanebovzatia Panny Márie (15. august). Prelát Ambróz Martin Štrbák, O. Praem, opát premonštrátskeho kláštora v Jasove nám priblížil List Efezanom, v ktorom svätý Pavol hovorí aj nám, aby sme odložili starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadostami do skazy a máme sa obnovovať duchovnou premenou zmýšľania a obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha, spravodlivosti a pravej svätosti. Odložte lož a hovorte pravdu, hnevajte sa, ale nehrešte, slnko nech nezapadá nad vašim hnevom a nedávajte miesto diablu.

• **Beseda s Pavlom Rajtárom**

Beseda s horským vodcom Pavlom Rajtárom sa uskutočnila v nedeľu 13. 8. 2017 o 18. 00 hod. na fare v Novom Smokovci. Rozhovor s ním prinášame na str. 17.

• **Farská púť do Lučivnej**

V našej diecéze slávime jubilejný rok svätého Martina – patróna Spišskej diecézy. Najbližší kostol zasvätený tomuto patrónovi sa nachádza v Lučivnej. V sobotu 26. 8. 2017 sme sa tam z našej farnosti vybrali na pešiu púť a zároveň cyklopúť. Viac na str. 5

• **Sv. omša pod Ostrvou**

Septembrovú „horskú“ svätú omšu slúžil v sobotu 9. 9. 2017 v sedle pod Ostrvou pán farár Róbert Tokár spolu s kaplánom pre Horskú záchrannú službu Jánom Dubeckým.

• **Odpustové slávnosti**

V septembri sme mali v našej farnosti dve odpustové slávnosti: v Tatranskej Polianke v piatok 15. 9. 2017 zo slávnosti Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, ktorú celebraval vdp. Jozef Gužiak zo Suňavy a na Štrbskom Plese v

Peter Dziak

nedeľu 17. 9. 2017 zo sviatku Povýšenie Svätého kríža, ktorú celebraval vdp. Miroslav Hric zo Štrby.

• **Krížová cesta za kňazov**

V podvečer sviatku Povýšenia sv. Kríža sme sa cestou na Peknú vyhlídku nad Starým Smokovcom modlili krížovú cestu za kňazov. Bola zostavená z myšlienok blahoslavenej sestry Zdenky Schelingovej.

Podľa príkladu sestry Zdenky povzbudzujeme sa navzájom k modlitbe za posvätenie kňazov, lebo oni sú sprostredkovateľmi milostí medzi Bohom a nami. Blahoslavená Zdenka, tvojmu mocnému príhovoru zverujeme všetkých kňazov!

• **Sprístupnenie kostola v Starom Smokovci**

V mesiacoch júl a august, vďaka obetavosti našich dobrovoľníčok, bol kostol v Starom Smokovci otvorený počas pracovných dní od 10. 00 do 17. 00 hod. a v nedele od 13. 00 do 19. 00 hod. Nech ich odmení dobrotivý Boh za túto obetavú službu pre návštevníkov Vysokých Tatier.

• **Farská púť do Fatimy**

V závere septembra, v pamätnom roku storočnice fatimských zjavení Panny Márie, putovali niektorí veriaci z našej farnosti do Fatimy. Viac na str. 12

• **Sv. omše na Skalnatom plese**

V budove Encián na Skalnatom plese sa opäť slúžia rímskokatolícke sv. omše, každú nepárnu nedeľu v zimnom období o 14. 00 hod. a v letnom období o 15. 00 hod.

FARSKÁ PÚŤ DO LUČIVNEJ

Rok svätého Martina od 11. 11. 2016 do 11. 11. 2017. Priehrdie rôznych podujatí a akcií a medzi nimi skvelý nápad s uskutočnením púte našej farnosti do nám blízkej Lučivnej. Prečo blízkej? Pretože správcom farnosti je tam náš bývalý pán kaplán Mgr. Alexander Líška. A navyše, miestny farský kostol je zasvätený práve svätému Martinovi.

A tak sa v sobotu 26. 8. 2017 vybralo vyše päťdesiat veriacich z našej farnosti

na púť do Lučivnej. Niektorí pešo, iní na bicykloch či autách. Bolo úžasné sledovať to množstvo bicyklov poopieraných o stromy a ploty pri kostole v Lučivnej. A miestny kostol sa nám podarilo zaplniť celkom statočne. Počas svätej omše, ktorú celebraval pán farár Líška spolu s naším pánom farárom Róbertom Tokárom a naším novým kaplánom Dávidom Sklarčíkom, sme sa spolu s domácimi cítili ako jedna veľká rodina. A táto rodina

potom spoločne zasadla na dvore fary ku skvelému gulášu a pagáčikom.

Veľká vďaka patrí našim kňazom, pánovi farárovi Líškovi a samozrejme aj pani kuchárke a všetkým dobrým ľuďom z Lučivnej. A keďže aj návrat prebehol zadarmo, ostala nám všetkým v srdci veľmi príjemná spomienka a túžba, nech sa takéto veci dejú čo najčastejšie.

Peter Kukoľ

ROZHOVOR S ODCHÁDZAJÚCIM KAPLÁNOM JÁNOM DUBECKÝM

• 1. Ako sa Vám darí vo Vašom novom pôsobisku? Kolkí kňazi pôsobíte vo farnosti? Kolko odhadom máte farníkov?

Aj po odchode z farnosti Vysoké Tatry ostávam kaplánom Horskej záchranej služby, preto až tak veľa sa toho v mojej službe nemeni. Od júla bývam na školiacom stredisku HZS v Liptovskom Hrádku a snažím sa aj naďalej hľadať to, čo chce na tomto mieste odo mňa Boh. Horská služba zatiaľ nemá vlastnú kaplnku, a tak okrem sv. omši na strediskách vypomáham aj kňazom z okolia.

• 2. Ako ste prežili leto?

Leto aj tohto roku zbehol akosi veľmi rýchlo. Mal som možnosť prežiť krásny čas aj v horách s mojimi priateľmi, na školení HZS, ako aj s pútnikmi z Horskej služby a ich rodinami v Ríme. Bol to požehnaný čas naplnený osobnými rozhovormi, návštevou bazilik ako aj stretnutím s Mons. Oderom - postulátorom kanonizačného procesu Karola Wojtyły, ktorý nám daroval relikvie svätého Jána

Pavla II. - patróna Horskej služby.

• 3. Čo patrí medzi Vaše prvoradé povinnosti na novom pôsobisku?

Aj naďalej ostáva moja hlavná úloha nezmenená - byť dobrým kňazom a slúžiť tým, ktorí to budú potrebovať :) Či už to budú chlapi z Horskej služby, ich rodiny, ale aj "záchranný dorast", skupinky mladých prichádzajúcich do hôr a mnohí ďalší...

• 4. Čo Vám napadne pri pohľade späť na Vaše účinkovanie v Tatrách?

Vždy keď prechádzam popod Tatry, spomínam na tých, ktorí tu žijú, a stále ma naplnia pocit radosti a vďačnosti za celý ten čas, ktorý mi tu Boh doprial prežiť.

• 5. Čo odkážete svojim nasledovníkom - kaplánom?

Asi len toľko, že sa za nich modlím, a prajem im vidieť ešte veľa zázrakov, ktoré Boh koná v našom živote i v živote tých, ktorým slúžia.

• 6. Čo odkážete Tatroňom?

A čo odkážem Tatroňom? Že boli a sú pre mňa veľkým Božím darom.

• 7. Už ste začali vo Vašej farnosti budovať takú skvelú lezeckú stenu ako v Tatrách?

Lezeckú stenu veru ešte nie, akosi mi tu chýbajú sponzori... :)

NOVÍ KAPLÁNI VO FARNOSTI

LUKÁŠ STOLÁRIK

• 1. Môžete sa nám predstaviť (narodenie, štúdium, záľuby...)

Vyrastal som v Spišskej Novej Vsi a pochádzam zo železničarskej rodiny. Obaja rodičia veľkú časť života pracovali v nákladnej doprave, dnes sú už na dôchodku. Cez nich som aj ja nadobudol veľmi blízky vzťah k vlakom a železnici, čo mi ostalo doteraz. (Ani neviete akú radosť mám z toho, že len pár metrov od fary máme železničnú stanicu) Maturoval som na spišskonovoveskom Cirkevnom gymnáziu Štefana Mišíka a hneď po maturite som šiel do seminára na Spišskú Kapitulu. Po kňazskej vysviacke pred dvoma rokmi som bol poslaný za kaplána do najsevernejšej slovenskej obce Oravská Polhora, ktorá mi neskutočne

prirástla k srdcu. No a teraz ma pán biskup pre zmenu poslal do najvyššie položenej slovenskej farnosti.

• 2. Aká bola Vaša cesta ku kňazstvu? Kto Vás ovplyvnil? Kedy ste pocítili volanie a ako?

Od malička som ministroval. Myslím si, že toto bolo základom pre rozvoj môjho neskoršieho kňazského povolania, pretože už ako malému chlapcovi sa mi veľmi páčilo byť tak blízko pri oltári. Časom som spoznával ďalšie aspekty kňazského života a čoraz viac som pocítoval, že toto má byť naplnením aj môjho života. Nebol to nejaký jeden moment, nejaké zjavenie alebo čosi podobné. Pán si ma volal potichu, takže som to bral ako čosi prirodzené.

• 3. V čom vidíte veľkosť poslania kňaza?

O tom by sa dalo hovoriť veľmi veľa. Hodnota kňaza nezávisí od neho samého, ale od Krista, ktorý cez neho pôsobí. Kristus si vyvolil kňazov, aby splnil svoj prísľub: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ Kňaz je ten, ktorý cez vysluhovanie sviatostí spôsobuje, že Kristus je stále, až hmatateľne, medzi nami. V tomto nikto nemôže nahradiť kňaza. Moc zvolať Boha na zem nebola daná ani archanjelom, ale kňazovi áno. Sviatostné slová kňaza otvárajú nebo. Na jednej strane, aby Boh zostúpil k nám, na druhej, aby sme sa my dostali k nemu.

• 4. Aký by mal byť kňaz 21. storočia?

Ako zvykla byť istá generácia mládeže označovaná za generáciu Ján Pavla II., tak

niektorí označujú nás – mladých kňazov – za generáciu Benedikta XVI. Hlásim sa k tomuto označeniu. Obdobie pred nástupom do seminára a aj veľká časť v seminári sa prekrýva s pontifikátom tohto pápeža, ktorý mi je veľmi blízky a ktorý ma aj značne ovplyvnil. Kňaz je v prvom rade Boží služobník, teda primárne miesto v jeho živote má mať liturgia, ktorou oslavuje Boha a zároveň posväcuje jemu zverený ľud. Bohu sa má dať to najlepšie čo máme, preto Benedikt XVI. kládol taký veľký dôraz na krásu liturgie, a to najmä svojim príkladom ale aj niektorými dokumentmi ako napr. Summorum pontificum. Ďalším hlavným poslaním kňaza je ohlasovanie evanjeliovej pravdy, ktorú Kristus zveril Cirkvi. Benedikt XVI.

nás veľmi upozorňoval na diktatúru relativizmu, ktorá sa snaží pretlačiť aj do Cirkvi. V tejto súvislosti je veľmi dôležitá aj Benediktova interpretácia 2. vatikánskeho koncilu cez tzv. hermeneutiku kontinuity. Náuku Cirkvi je potrebné chápať a aj hlásať v jej celistvosti, a preto pokladám za potrebné poznať a študovať aj dokumenty predkoncilových pápežov. Budem rád, ak sa spoň trochu priblížim k tomuto ideálu kňaza, ktorý načrtol Benedikt XVI., teda kňaza, ktorý je nábožný, kultúrny, vzdelaný a nebojácný pri ohlasovaní Kristovej pravdy.

• 5. Akej oblasti pastorácie sa chcete hlavne venovať?

Ako diecézny kňaz, ktorého vzorom

je Dobrý Pastier, musím byť otvorený pre ľudí všetkých kategórií. Ako som už naznačil v predchádzajúcej odpovedi, za hlavné pokladám ohlasovanie evanjelia a vysluhovanie sviatosti. Niekomu sa to môže zdať málo, ale tieto dve veci sú podstatou kňazskej služby, kde kňaza nikto nenahradí. Preto si ich musí plniť naozaj dôsledne a zodpovedne. Keďže mám veľmi rád liturgiu, akosi prirodzene som si doteraz vedel vytvoriť vzťah s miništrantmi. Tu asi na začiatku bude potrebné vytvoriť samotných miništrantov, ale dúfam, že neskôr sa budem môcť povenovať aj tejto kategórii, ktorá by mala byť pre kňaza prioritnou.

• 6. Akého obľúbeného svätca / svätcov máte? Čím Vás inšpirujú?

Často myslím na veľa našich vzácných priateľov z oslávenej Cirkvi, na čele s Bohorodičkou Pannou Máriou, ktorá kraluje všetkým anjelom, medzi ktorými je na prvom mieste svätý Michal. V poslednom čase si čoraz viac uvedomujem význam svätého Jozefa, patróna svätej Cirkvi. Na prímiečne obrázky som si dal troch kňazov: pápeža - svätého Pia X., biskupa - Jána Vojtaššáka a kňaza - svätého Jána Bosca. Sú mi zvlášť blízki najmä ich príkladom vo vernosti Cirkvi, kňazskému povolaniu, v dôvere k Panne Márii a v láske k im zvereným veriacim. O príhovor prosím aj ďalších svätých, hlavne kňazov (páter Pio, Ján Nepomucký atď.).

DÁVID SKLARČÍK

• 1. Predstavte sa nám, prosím (vek, odkiaľ pochádzate, kolko máte súrodencov, kde ste študovali od strednej školy, príp. kde ste už pôsobili...)

Volám sa Dávid Sklarčík, pochádzam z malebnej dedinky zvanej Vavrečka, ktorá sa nachádza na hornej Orave, pri Oravskej priehrade. Mám skvelú rodinu, troch bratov a dve sestry, za čo som Nebeskému Otcovi veľmi vďačný. Po maturite som chcel ísť študovať Záhradnú architektúru v Nitre... povolanie v mojom živote bolo silnejšie ako moje plány :D

• 2. Aké sú Vaše záujmy, koničky?

Už v predchádzajúcej otázke som sčasti odpovedal. Mám rád prácu v záhrade,

lyžovanie, turistiku, plávanie. Veľmi rád trávim čas s bláznivými ľuďmi, lebo práve oni ma dokážu nakopnúť. Rád tvorím nové veci a milujem kreativitu.

• 3. Ako ste prijali Vaše umiestnenie v Tatrách; ako ste si tu zvykli? Poznate Tatry z výletov, dovoleníek?

ŠOK. Vôbec som to neočakával. Zároveň môžem povedať, že po odovzdaní dekrétu som sa sem veľmi tešil. Vysoké Tatry nie sú pre mňa veľká neznáma. Poznal som ich už skôr z rodinných túr či lyžovačiek. Dokonca ako seminarista som na fare strávil asi dva víkendy.

• 4. Čo bude predovšetkým náplňou Vašej práce vo farnosti?

V prvom rade moja náplň spočíva vo

sviatostnej sfére, pri vysluhovaní sviatostí. Súbežne budem pracovať v školách vo výučbe náboženskej výchovy. Okrem toho gro mojej náplne bude spočívať v pastorácii mládeže a detí, lebo chcem byť vo farnosti čo najviac nápomocný práve tým skupinám, ktoré sú pre mňa najviac blízke vekom a mentalitou. Momentálne takto vnímam svoje smerovanie v spolupráci s pánom farárom a pánom kaplánom, ale všetko závisí od vanutia Ducha a požiadavky času.

• 5. Čo by ste odkázali svojim farníkom?

O prvej kaplánke sa hovorí ako o prvej láske. Keďže farnosť Vysoké Tatry je pre mňa prvou kaplánkou, tak pevne verím, že si vás zamilujem.

Martin Mistrík

PROSÍM O MODLITBU...

Doteraz lutujem, že som si od toho človeka nezobral telefónne číslo. Bolo to asi pred tromi, štyrmi rokmi. Práve skončila sv. omša v Starom Smokovci a do sakristie vošiel za mnou jeden muž. Ešte nie starý, ale už nie mladý, vlasy prešedivené, postava vyšportovaná, oči prezrádzali skúseného človeka, ktorý by vedel rozprávať, ale ukecaný teda nebol. A keby som sa nepýtal, tak by som sa asi nič nedozvedel. Prišiel poprosiť, či by sa nedala odslúžiť ďakovná sv. omša za jeho spoločníka. Spýtal som sa prečo, čo sa stalo. Začal rozprávať, kuso, fakticky. Ale evidentne s bážňou a radosťou. So svojim známym – Poliakom – sa vybrali na výstup na nejaký štít. Nepamätám si presne na ktorý, ale viem, že hovoril o tom, že po Tatrách chodí už roky a videl všeličo aj pády a úmrtia. Jeho známy stratil rovnováhu a vypadol, najskôr voľný pád a potom sa kotúlal po skalnom svahu nejakých 150 – 200 metrov. Pád, ktorý videl, jednoducho nemožno prežiť. A predsa. Keď k nemu pribehol, s úžasom zistil, že jeho známy nielen žije, ale okrem odrenín a škrabancov mu nič nie je. Pre istotu ho zobral do nemocnice, kde zostal na pozorovanie. Volal s ním predtým, ako išiel na sv. omšu. Poďakovať za zázrak. Odvtedy som ho nevidel. Pamätám si ešte, že sme chvíľu rozprávali o viere v Boha. Hovoril, že je veriaci a modlí sa, ale takto

Boh do jeho života ešte nikdy nezasiahol. Odvtedy som toho človeka nevidel.

Nie každý sa môže pochváliť tým, že sa s Pánom Bohom stretne zoči – voči, alebo že ho aspoň vidí v priamom prenose. Niekedy sa však Boh prihovorie úplne tichým, nenápadným spôsobom, akoby urobil zázrak v ľudskej duši. Zázrak väčší, ako je pád nezlučiteľný so životom. V Taliansku v jednej farnosti zamestnal pán farár nového kostolníka. Mladý chlap, ženatý, niekoľko detí, zdá sa mi, že Maročan alebo Alžírčan a najväčšia švanda – moslim. Katolíckym obradom sa musel učiť, čo má kedy priniesť, čo nachystať, prečo jedno vtedy a druhé vtedy a čo to znamená. Chlap bol zodpovedný a slušný. Vážil si, že má prácu. Asi po dvoch rokoch vycestoval do svojho rodiska a po návrate prišiel za pánom farárom s nečakanou prosbou. Chcel sa dať pokrstiť, pretože uveril v Ježiša Krista. Bol to oznámiť rodine a bolo mu jasné, že už nikdy sa v rodisku nemôže ukázať, pretože mu hrozí, že príde o život. Pri krste prežíval nefalšovanú radosť, jediné, čo ho mrzelo bolo, že prišiel o svoju rodinu. Vtedy sa ukázala veľkosť veriach farnosti, ktorí mu povedali a dosvedčili: „Odteraz sme my tvoja rodina“.

Dva nevšedné príbehy všedných ľudí. Dva osudy, do ktorých priamym spôsobom zasiahol Boh. Sú situácie, či udalosti v živote, v ktorých aj my prosíme Pána Boha o to, aby priamo zasiahol. Väčšinou sa zdá, že mlčí. A niekedy až po rokoch prídeme na to, že v tom bola Jeho odpoveď. Kedy a ako zasiahne je na Pána Bohu. Je to len jeho vôľa. Čo však viem, je to, že mnohokrát sa nechá uprosiť a dokonca niekedy sa zdá, že priamo iba čaká na náš príhovor a naše konanie. Ako otec, ktorý vedie svoje deti.

Poznám silu modlitby a viem, ako aj mnohí z vás, že to funguje. Naše spoločenstvo veriach čaká budúci rok jedna veľká udalosť. Tridsiati naši mladí sa rozhodli, že chcú prijať sviatosť birmovania. Vedia, že majú rok na to, aby

dosvedčili svojim životom, že to myslia vážne. V tých mladých ľuďoch je viac dobra ako tušíme, ale zároveň viem, že svet ich bude zvädzať a diabliovi pôjde priamo o to, aby im to prekazil, aby nešli k Bohu, aby ich nevedol Duch Svätý. Pýtam sa, či to necháme tak, či ich necháme samých? Ak sa ich v priebehu roka dotkne Boh, ak ho pocítia, zažijú, že je živý a komunikuje svojim tajomným spôsobom a svojimi cestami, už nebudú túžiť po ničom inom a budú žiť správnym smerom – podľa Ježiša Krista – v láske. Pokúsime sa tomu pripraviť priestor. Ale to najdôležitejšie je: „Prosím Teba, kto čítaš tieto riadky, o modlitbu za nich. Prosím o každodennú modlitbu a obetu za nich. Za našich mladých ľudí, za spásu ich duše, aby pocítili Božiu lásku a niesli ju ďalej, aby svedčili o Kristovi.“

„Kde sú dvaja, alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi.“ Mt 18,20 „Veru, veru hovorím vám: Aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi. A urobím všetko, o čo budete prosiť v mojom mene, aby bol Otec oslávený v Synovi. Ak ma budete prosiť o niečo v mojom mene, ja to urobím.“ Jn 14, 12-14.

Prosím o modlitbu.

Róbert Tokár, farár

TÁBOR PRE MLADŠIE DETI

V tretí júlový týždeň sme my, mladšie deti, trávili čas od pondelka do piatku v dennom tábore na fare. Ráno sme sa vždy spoločne pomodlili. Keďže to bol rytiersky tábor sv. Martina, vyrobili sme si meče, korunky, dostali sme plášte a šli sme aj na rytiersku výpravu do Charity. Tábor sme zakončili spoločne sv. omšou.

*My v tábore na fare s Martinom sa hrávame.
Dobré skutky robíme, so všetkým sa delíme.
Anjelici stráž mávajú, neúnavne pomáhajú,
v polke pláštia zahalení, mečom, štítom vyzbrojení
pochodujú, spievajú, Bohu chválu vzdávajú.*

TÁBOR SV. MARTINA

V pondelok 21. augusta sme sa, plní očakávaní, stretli ráno na fare, aby sme strávili celý týždeň v dennom farskom tábore. A bol to zaujímavý týždeň plný zážitkov.

Pondelok bol zoznamovací, zahráli sme sa, rozdelili do skupín, dostali sme svojho vedúceho rytiera, vyrobili sme si jazdecké plášte, meče, poobede bola lezecká stena, výroba koníkov, ktoré sme v piatok odniesli starkým do Leonarda, výroba ruženčiek na ruku a opekačka. Splnili sme prvé dve rytierske cnosti, a to šermovanie a veršovanie. Od sv. Martina sme sa v tento deň učili byť človekom s veľkým srdcom.

Do celého týždňa sme si „niesli“ Rytiersky kódex:

Vždy pomôž ľuďom v núdzi.

Buď čestný a hovor pravdu.

V každej situácii preukáž odvahu.

Nenechaj sa odradiť ťažkosťami.

Nikdy sa nevychvaľuj ani nepovyšuj.

Nikomu sa neposmievaj.

Dodrž to, čo siľubiš.

Buď priateľský.

Usmievaj sa a buď milý.

Druhého trpezlivo vypočuj.

Ďakuj.

V utorok sme vyrazili na pátraciu akciu. V tento deň sme dostali dar odpustenia hriechov

vo sviatosti zmierenia.

V stredu nás v Dolnom Smokovci pri

ZŠ čakalo Rytierske mestečko s mottom – v jednote srdc je veľká sila. Získavali sme milosrdníky, ktoré sme minuli v táborovom bazáre.

Splnili sme ďalšie dve rytierske cnosti – plávanie a strelba.

Vo štvrtok ráno nás čakal autobus, aby nás odviezol na hrad do Starej Ľubovne. Najprv sme si pozreli sokoliarov, potom sme slávili sv. omšu v hradnej kaplnke a prehladli si hrad. Po obede sme si prezreli skanzen a cestou domov sme vyspevovali tak, že sa triasol autobus. V tento deň sme poznávali.

Piatok sme dopoludnie trávili v Huberte nad Gerlachovom. Vyrábali sme štíty, naháňali cnosti sv. Martina a ako správni rytieri sme sa previezli na koni, čím sme splnili ďalšie rytierske cnosti – jazda na koni a lov. Popoludní po pasovačke na

rytierov hlavným rytierom pánom farárom sme navštívili starkých v Leonarde a spolu s nimi sme slávili sv. omšu, na ktorej pán farár poprosil starkých aj nás o modlitbu za seba navzájom. Učili sme sa vytrvalosti, dávaniu, pomoci.

Lúčili sme sa veľmi ťažko, nikomu sa nechcelo odísť. Terezka nechápala, prečo sa nestretieme aj zajtra, keď je to týždenný tábor. Deti a mladší animátori vzniesli požiadavku, aby tábor na budúci rok trval minimálne dva týždne.

Požiadavku detí na predĺženie tábora nevieme momentálne, v takomto počte ako sme, splniť. Dospelí z detského tímu venujú týždeň svojej dovolenky našim farským deťom. Ak sa k nám pridáte,

môžeme o tom pouvažovať.

Detský tím ďakuje táborovým deťom, mladším animátorom, ktorí nám veľmi pomohli, našim ochotným kňazom, ktorí s nami trávili každý deň a boli obrovskou pomocou. Ďakujeme našim sestričkám z Charity, ktoré nám varili chutné obedy a aj tento rok nás s láskou tolerovali dva dni. Ďakujeme pánovi kastelánovi Ondrejovi z Ľubovnianskeho hradu, ktorý nám pomohol pri zabezpečení nášho výletu. Naše podakovanie patrí aj pánovi Burgerovi z hotela Hubert a všetkým zamestnancom. Dostali sme bezplatne priestor a aj jazdu na koniku pre deti. Ďakujeme zariadeniu pre seniorov Leonardo v Tatranskej Polianke, že nás opäť s láskou prijali. Obrovské

podakovanie patrí všetkým Vám, ktorí ste nám pomáhali modlitbou. Bez Vašich modlitieb by naše detské aktivity neboli také požehnané.

ĎAKUJEME!!!

Pozývame všetky deti na stretnúť každý piatok po sv. omši pre deti o 17.00 hod., šarkaniádu 14.10.2017 alebo 21.10.2017, zdobenie vianočného stromčeka na fare 15.12.2017, bál svätých a biblických postáv 4.2.2018, sánkovačku, ...

Sledujte oznamy, nástenku v Novom Smokovci nad kostolom pri lavičkách, web.

Viac fotografií a informácií na www.rkctatry.sk rubrike „Pre deti“. Detský tím

TATRANCI NA PÚTI DO FATIMY

Naša farnosť, pri príležitosti stého výročia zjavenia Panny Márie vo Fatime, uskutočnila farskú púť na miesto zjavení. S 35 veriacimi sme sa 19. septembra 2017 vydali na cestu, aby sme vyprosovali hojnosť Božích milostí pre nás samých i pre našu farnosť.

Fatimskú púť sme začali rannou svätou omšou v Bazilike Panny Márie Kráľovnej Ruženca, pri hrobách pastierov svätej Hyacinty, svätého Františka a Lucie, ktorej proces blahorečenia už prebieha. Samotné zotrvanie pri ich hrobách sa nám stalo časom veľkého pokoja. Keď sme tam kľáčali, cítili sme značné povolanie k jednoduchému postoju v modlitbe pred Pánom. Tieto deti, ktoré nevedeli písať a čítať, nás učili modliť sa. Evanjelium písane pred dvetisíc rokmi sa nám aktualizovalo. Tak ako pastierom v Betleheme anjeli zjavili, aby sa prišli pokloniť Ježišovi a oni, jednoduchí a neučení, šíria zvesť radostného posolstva, tak aj pastieri z Fatimy nás študovaných učia, ako kráčať vo viere. Bola to škola pokory a jednoduchosti.

Následne sme sa, kráčajúc po chodníku pastierov, modlili križovú cestu. Po obede sme navštívili fatimské námestie, na ktorom sa nachádza kaplnka Zjavení a podzemná bazilika Najsvätejšej Trojice. Celý deň sa niesol v znamení modlitby a pokoja. Aj samotné fatimské údolie, kde sa zjavenia odohrali, nesie názov Cova D'iria, čo v preklade znamená Údolie pokoja.

Deň sme zakončili medzinárodným svätým ružencom modleným v rôznych jazykoch, za prítomnosti otca kardinála, biskupov, mnohých kňazov a veľkého počtu veriacich. Vyvrcholením svätého ruženca bol v neskorých hodinách veľký sviečkový sprievod, pri ktorom viackrát zaznel spev Ave, Ave Mária. Pritom sme sviečky zdvíhali nad seba ako symbol odovzdanosti našich životov pod mocnú ochranu našej Nebeskej Matky. Po skončení sviečkového sprievodu sme na „námestí pokoja“ požehnali mariánsky ornát, ktorý pútnici kúpili vo Fatime pre farnosť. Ráno ďalšieho dňa sme mali svätú omšu v kaplnke Zjavení a následne sme sa s Fatimou rozlúčili. Čakalo nás Santiago de

Compostela, Garabandal, Lurdy, Tours a La Salette.

Fatima nesie v sebe jednu veľkú otázku. Chceš prijať utrpenie za obrátenie hriešnikov? Túto výzvu dáva Panna Mária trom deťom a je stále aktuálna i pre nás. I my sme sa stretli s touto otázkou priamo vo Fatime. Fatimské zjavenia nenesú v sebe zúfalstvo či beznádej, ako sa na prvý pohľad môže zdať. Ponorenie sa do tohto tajomstva nám odkrýva pravú radosť z toho, že sme pozvaní budovať Božie kráľovstvo skrz zmysluplné obetovanie nášho utrpenia. Ide o výzvu pre nás všetkých a táto nás pozýva do Máriinej školy, v ktorej s nami počíta. Týmto nám dáva do rúk možnosť stať sa apoštolmi pokoja skrz modlitbu a obeť.

O ďalších piatich pútnických miestach, ktoré sme navštívili, sa dočítate v budúcom čísle Ratolesti.

David Sklarčík, kaplán

PRVÉ DOJMY PÚTNIKOV

• Dávid Sklarčík, kaplán

Fatima bola pre mňa miestom, kde som mohol aspoň sčasti pochopiť pozvanie do Máriinej školy. Práve tu som vnímal blízkosť našej Matky. Obzvlášť som bol zasiahnutý svätým Františkom. Tento jednoduchý pastier sa mi stal skutočným priateľom. Nevieť prečo, ale hlboko sa ma dotkol. Vnímam, že Mária mi ho dala ako dar do života.

• Jozef a Anna Grivalskí

Na tomto mieste zjavenia sme si uvedomili, že Cirkev je živá. Množstvo pútnikov nás prekvapilo a to nás vtáhovalo do intenzívnej modlitby.

• Eva Zámečníková

Fatima mi dodala viac sily a pevnosť vo viere. Je to neskutočný dar pre môj duchovný život.

• Jozef a Renáta Štefaňákovci

Atmosféra pokoja počas sviečkového sprievodu na Cova D'iria bola hlbokým zážitkom.

• Vladimír a Janka Dúbravskí

Skutočnosť je oveľa krajšia, aké boli očakávania. Obklopil nás Božský pokoj a to nás zasiahlo najviac.

• Mária Dziaková

Vo Fatime vyžarovala žiara, pokoj, pohoda. Všade bol klud. Veľmi rada by som sa tam vrátila.

• Mikuláš a Helga Michelčíkovci

Predtým, ako sme išli na púť, sme niekoľkokrát videli film o Fatimských zjaveniach. Bolo veľkým zážitkom, sledovať reálne obrazy z filmu, či už to boli obydlia i prostredie, v ktorom deti prežívali zjavenia. Keďže sme generácia,

ktorá z tých sto rokov od zjavení väčšiu časť prežila, vieme posúdiť pravdivosť toho, čo Panna Mária predpovedala.

• Michal a Katarína Krolákovci

Vo Fatime sme zažívali pokoj, ktorý nám celý čas tisol slzy do očí. Sme vďační Panne Márii, že sme sa jej mohli osobne prísť poďakovať do Fatimy za päťdesiat rokov spoločného života.

• Zuzana Bradáčová

Neobyčajnú bázeň a pokoj som pocítila, keď som stála pri kaplnke zjavení. Živo som si predstavila, čo sa tam pred sto rokmi dialo a obdivovala som odvahu detí, ktoré boli ochotné prijať utrpenie pre záchranu hriešnikov. Je to pre mňa aj výzva zintenzívniť modlitby za pokoj v celom svete.

VYHYNÚ MINIŠTRANTI V TATRÁCH?

Niekedy okolo roku 2000 som v novinách našiel približne takúto správu: „Kamzíkom v Tatrách hrozí vyhynutie! Ich počet klesol na rekordné minimum. Ak sa niečo nestane, tak za krátky čas budú kamzíky v Tatrách minulosťou.“ Keď som prišiel do Tatier, zistil som, že odvtedy sa situácia dramaticky zmenila. Za sedemnást rokov stúpol počet kamzíkov skoro sedemásobne. Kamzíky sa podarilo zachrániť. Objavil som však, že v Tatrách žije iný druh, ktorému hrozí zánik. Nie, nie sú to ani medvede, ani svište. Vyhynutie hrozí **MINIŠTRANTOM!**

Tento článok má byť pokusom o to, aby sme tejto tragédii zabránili. Ako sa to dá? Veľmi jednoducho. Tak, že sa vy, milí chlapci, rozhodnete tými miništrantmi stať. Aby ste sa však mohli stať miništrantmi, najskôr musíte vedieť, o čo pri tom miništrovaní vlastne ide. Dovoľte mi, aby som vám to trochu vysvetlil.

• Kto je miništrant

Na prvý pohľad sa vám možno zdá, že miništrovanie spočíva v tom, že nejaký chlapec na seba oblečie biele rúcho, celú svätú omšu musí mať pekne zložené ruky, sem-tam niečo kňazovi prinesie, potom odnesie, niekedy zazvoní, možno aj niečo prečíta. Toto je však veľmi povrchný pohľad na miništrovanie. Miništrovať znamená prežívať jedno veľké dobrodružstvo a byť miništrantom znamená oveľa viac. Kto je teda miništrant?

• 1. Služobník Krista

Čím väčší je pán u koho slúžime, tým je i naše postavenie väčšie, tým je i naša služba dôležitejšia. Miništrant slúži Kristovi, Kráľovi neba i zeme. Na jeho zástave je napísané: „Kráľ kráľov a Pán pánov.“ Jemu slúžiť, znamená sám byť kráľom, hovoriť svätý Peter. Kráľovstvo, v ktorom miništrant koná službu, je kráľovstvo Božie, jediné kráľovstvo, ktoré nikdy nezanikne. Služba, ktorú miništrant môže konať, je službou na najväčšom a najmohutnejšom diele — je to dielo

najsvätejšej obety Ježiša Krista, ktorou je svätá omša. Spolupracovať na takejto udalosti, v takomto kráľovstve, pre takého Pána je ozaj veľkou a významnou vecou. Preto je miništrant skutočným Božím služobníkom, služobníkom Kristovým. Anjeli v nebi sa čudujú a skláňajú sa pred ním, keď kráča ku oltáru.

• 2. Spoločník anjelov

To, čo miništrant robí pri oltári, konajú anjeli v nebesiach. Pred trónom Božieho Baránka — Pána Ježiša stále posluhujú anjeli. Svätý Ján apoštol vo svojom Zjavení píše: Okolo trónu a Baránka sú veľké zástupy anjelov a svätých. Tam pred tvárou Baránka slávia bohoslužbu, tak vznešene a mohutne, tak nádherne a uchvacujúco, že svätý Ján upadol do vytrženia. Donesie sa kniha, ktorú nikto okrem Ježiša nemôže otvoriť. Fakle horia a anjel pohybuje s kadidelnicou, z ktorej

vystupuje vonný oblak. Harfy zaznejú, nastáva spev a poklona. To je liturgia nebies, ktorá nepozná začiatok ani koniec.

Čo anjeli konajú v nebi, to v katolíckom kostole konajú miništranti. Každý kostol je domom Božím, v ňom stojí neviditeľný trón nebeského Otca. Pri premenení zázračne zostupuje Baránok Boží na oltár. Kde je Kristus, tam sa otvárajú nebesá, sme v spoločnosti s jeho anjelmi a svätými, s celou nebeskou Cirkvou. Miništrant je viditeľným zástupcom anjelov. On nosí miesto anjelov sviece, kadidelnicu, ampulky a knihu a dáva zvoncom na vedomie, čo sa teraz má stať.

• 3. Zástupca ľudu

Obeta svätej omše je spoločnou obetou všetkých prítomných. Tu neobetuje len kňaz, ktorý môže obetné dary premeniť a k nebu pozdvihnúť. Všetci prítomní

veriaci spolu obetujú. Kňaz má hlavnú úlohu pri svätej omši, miništrant je zasa hlavným zástupcom ľudu. Nosí knihy, v ktorých je spísané Božie slovo. V mene ľudu donáša k oltáru obetné dary, pomáha kňazovi, vyzýva ľud zvoncom k pozornosti. Miništrant, keď pri oltári posluhuje a odpovedá, robí to v mene ľudu, Cirkvi a anjelov.

• Keď miništrant chýba

Keď som Vám teraz vysvetlil aká dôležitá a významná je úloha miništranta, možno už lepšie chápete, aké je smutné, keď pri oltári miništrant chýba. Keď Ježiš zomieral na kríži, tiež bol sám. Nemalo by sa však stávať, aby keď túto udalosť opäť sprítomňuje, znova zostával osamotený. Aj anjeli sú smutní, lebo oni sa nachádzajú pri oltári, na svätej omši, ale nemá ich kto viditeľne zastúpiť a keďže oni sú čisti duchovia, nedokážu bežne urobiť to, čo samozrejme robia v nebi. Preto sa len mlčky klaňajú a čakajú, či sa nájde niekto, kto by poslužil ich nebeskému kráľovi, ktorý z nekonečnej lásky prichádza na oltár. Pre ľudí je svätá omša bez miništranta tiež smutná, pretože kňaz, ktorý si musí všetko spraviť sám, pôsobí veľmi opustene a oni hoci sú tam, mu pomôcť nemôžu, pretože to je práca miništranta. Ten keď tam nie je, nemá ho kto zastúpiť...

• Prečo miništrovať

Azda si poviete: „Dobre, ale čo z toho budem mať, ak sa stanem tým miništrantom?“ Odpoveď je: „VEĽMI VEĽA.“

Jeden z mojich najlepších miništrantov mi na otázku: „Čo máš z toho že miništruješ?“ odpovedal: „Istejšie sa dostanem do neba.“ Je snáď príliš odvážne myslieť si to? Domnievam sa, že nie. Naopak, tieto slová obsahujú veľkú pravdu. Na oltári sa spája nebo so zemou. A nikto nie je tak blízko oltára, ako práve miništranti. Tí, ktorí verne slúžia pri oltári, majú veľký predpoklad, že aj vďaka tomu sa istejšie dostanú do neba. Slúbil to predsa sám Pán Ježiš: „Ak mi niekto slúži, nech ma nasleduje! A kde som ja, tam bude aj môj služobník. Kto bude mne slúžiť, toho poctí Otec.“ (Jn 12,26). Milí miništranti, tieto slová platia zvlášť pre vás! Keď niečo Pán Ježiš slúbi, on to aj splní.

Ďalší dôvod pre miništrovanie je ten, že si pri ňom nájdete veľa kamarátov — dobrých kamarátov, s ktorými zažijete veľa nádherných vecí. Treba si uvedomiť, že miništrovanie nie je len o službe pri oltári, ale aj o stretkách, výletoch, hrách a spoločných zážitkoch. Ani si možno neviete predstaviť, koľko humorných situácií sa udeje v sakristii (miesto kde sa kňaz a miništranti pripravujú na svätú omšu), ale

aj pri samotnej liturgii. (Mimochodom, tipnite si, koľko miništrantov dokáže nohami naraz uhasiť jeden uhlík, ktorý sa z kadidla vykotúla na koberec...) Každý chce mať dobrých kamarátov. Ak takých hľadáš, staň sa miništrantom. Ak ty sám chceš byť dobrým chlapcom, staň sa miništrantom. Kamaráti musia mať nejaké spoločné záujmy. Pre vás to môže byť práve miništrovanie, kde sa budete stretávať a tak budovať vzájomnú dôveru a priateľstvo. Miništrovanie nie je len pre malé deti. Je nádherné, keď spolu pri oltári miništrujú tretiacikovia ale aj stredoškólači, ak sa tí menší učia od väčších, ale hlavne ak spolu vytvárajú dobrú partiu. Tak sa potom z „mini“štrantov postupne stávajú „maxi“štranti. Nič ti tak nepomôže v osobnom a duchovnom raste ako pravidelné miništrovanie.

Mohli by sme spomenúť ešte mnohé ďalšie prínosy, ktoré miništrovanie môže pre vás mať. Osmelíte sa verejne vystupovať pred ľuďmi, časom nebudete mať problém čítať do mikrofónu, dozviete sa veľa zaujímavých vecí o svätej omši, lepšie spoznáte kňazov, naučíte sa zodpovednosti, dochvilnosti, pravidelnosti. Jednoducho miništrovanie vám dá VEĽMI VEĽA.

Lukáš Stolárik, kaplán

Slovko rodičom...

Milí rodičia, veľa závisí aj od vás. Isto chcete pre svojich synov len to najlepšie. Dávate ich na rôzne krúžky, športy, jazyky... Chcete, aby z nich vyrástli dobrí ľudia. Zamyslite sa, či by práve miništrovanie pri svätých omšiach nebolo pre nich jednou z najlepších foriem trávenia voľného času. Iste, musia to chcieť oni sami, nemôžete ich k tomu nútiť, ale môžete ich povzbudiť, podporiť a vytvoriť pre nich priestor, aby mohli pravidelne miništrovať. Keď budú chlapci na vás vidieť, že ste na nich hrdí, že ich pochváľate za to, že pekne miništrujú, radi budú stáť pri Pánovom oltári. Z vašej strany to môže byť tiež veľká služba aj pre Pána Boha, ale aj pre naše farské spoločenstvo. Zabráňme spoločne tomu, aby miništranti v našej farnosti Vysoké Tatry vyhynuli.

LISTY MATKE

Hudobný skladateľ Ján Cikker miloval Vysoké Tatry, mal tu mnoho priateľov (dokonca sa stal čestným členom Tatranskej horskej služby), nachádzal tu inšpiráciu pre svoju tvorbu i pohladenie pre svoju dušu. Po jeho smrti sa v pozostalosti našla unikátna zbierka listov, ktoré počas obdobia 1918 - 1963 písal a posielal svojej matke (otec mu padol v bojoch 1. svetovej vojny pri Haliči, keď mal štyri roky). Sú zdrojom hlbšieho poznania Cikkerovej tvorby, jej inšpirácie a sú svedectvom o nádhernom vzťahu hudobného génia k svojej matke. Kniha odhaľuje čistotu a ušľachtilosť skladateľovej duše, dokresľuje obraz jeho osobnosti. Môžete si ju zapožičať aj v našej farskej knižnici.

Starý Smokovec 28. apríl 1952

Moja drahá Mamička!

... To, aké sú slnkom ožiarené hory s jednou tretinou snehu, sa nedá opísať. Panuje tu absolútne ticho, tichý zvuk potokov a vtákov ho ešte zosilňuje. ... Prvý deň som vyšiel na Hrebienok, na druhý deň v slnečnom žiarení, tu - a tam ešte v snehu skoro až po Téryho chatu. Bolo to také krásne, bol som taký dojatý, že som sa skoro rozplakal. ... V sobotu som vyšiel na Hrebienok a odtiaľ po hrebni približne hodinu smerom k Slavkovskému štítu. Sneh ma zastavil. Sadol som si chrbtom k horám, vyzliekol košelu a opretý o skalu som sa opaľoval a pozeral. Ale nielen očami, tieto vedia len slabo vidieť: ale aj dušou a srdcom. Nekonečné večné ticho mi priblížilo Boha, ja a hora, obaja sme vedeli o sebe a s radosťou sme sa obzerali. Čo som videl a na čo myslel - tam opretý o skalu - to už dnes neviem, ale viem to, že život je pekný, no nekonečno je ešte krajšie. Hora je čistá, vznešená a hrdo mlčí, lebo je hlásateľkou Božej spravodlivosti, večnej pravdy.

Starý Smokovec 1. máj 1952

Teraz som sa vrátil domov z celodenného flákania sa od Sliezskeho domu. ... Čo na týchto výletoch vidím a cítim, to sa nedá opísať. Cez pralesy - po

skamenelú krásu balvanov, od farebnej a krajinej krásy panorám po zurčanie potokov. Od údolí medzi skalami a štítmi, ktoré sa kúpu v slnečnej žiare, po rýchly - pre zlých ľudí strašidelný - presun oblakov. Všetko, všetko je pekný zážitok, inšpirácia a telesné a duševné zotavenie. Každá minúta je zázrakom, každá sekunda je odrazom nekonečna, splynutie malého, drobného človeka s večnou krásou, s Bohom. V nedeľu večer chodím do malého smokoveckého kostolíka, svetlá a hlboká zbožnosť tunajších ľudí...

Bratislava 25. august 1952

V piatok 22-ho poobede o pol 5-tej som dokončil môjho "Jánošíka" (pozn.: premiéra ale i následné reprízy tejto opery patrili k najúspešnejším v histórii opernej scény SND). ... Po dokončení diela som zišiel do kostola Svätého Ladislava a poďakoval som Stvoriteľovi za pomoc, silu, ktorú do mňa vložil a ponúkol som mu všetky radosti a úspechy, alebo všetky bolesti a sklamaná, ktoré mi opera donesie. Drahá dobrá Mamička, odporúčajúc Vás do Božích ochranných rúk mnohokrát Vás bozkávam.

Bratislava 28. september 1954

Tak sa už leto skončilo! Pred mojím duševným zrakom sú všetky krásy Tatier, divokosť, moje výlety, príchuť a dôvernosť ich intímnych nálad. Som vo vnútri plný nádhery výhľadov, obrazov brál a údolí, ukrytých úsmevov a pokoja morských ôk, chutí hmiel a vetrov, žiari slnka a modrej oblohy a priateľstva kamzíkov a svištov. Toto som potreboval, lebo veru na prekonanie predpremiérových intríg, nervozity a klebiet musím byť tvrdý ako žula. ... Medzitým som na Olejníkovom klavíri ukončil aj klavírne etudy, ktoré sa už prepisujú. Medzitým som od Tatranskej horskej služby dostal horský odznak, ktorý hrdo nosím, snád' s väčšou detinskou pýchou ako vyznamenanie: nakoľko aj toto je vyznamenanie. ... Tak teda drahá Mamička, do premiéry nebudem môcť pricestovať: ale dovtedy prosím, aby ste na októbrových pobožnostiach povedali sem - tam aj Otčenáš za operu...

Bratislava 12. júl 1956

... Ráno o štvrtej som vstal a o pol siedmej som napísal "Deo Gratias" na konci partitúry (operu Beg Bajazid). Keď som písal posledné noty, ozval sa zvon v tom rannom tichu (pravdepodobne z Modrého kostolíčka) a mne bolo tak krásne okolo srdca, tak teplo a tak vznešene, že sa mi drali slzy do očí. Potom som sa s čistým srdcom išiel poďakovať do kostola za túto zázračnú pomoc Božiu. Veru, keď si predstavím, že toto dielo vznikalo za 14 mesiacov a 11 dní, tak si musím povedať, že ja sám so svojimi malými silami by som bol na to nikdy nestačil, keby mi nebol môj Stvoriteľ držal ruku! ... Drahá moja Mamička! Pri tejto príležitosti s hlbokou vďačnosťou myslím na Vás, ktorá ste ma takto vychovali, takto viedli, lebo cítim, že všetko to, čo ako umelec robím, je vo veľkej miere iba krásnym kvetom, ktorý bol zasadený do môjho srdca v detských a chlapčenských rokoch. Veľká vďaka Vám, moja drahá Mamička. Veľa na Vás myslím a vrele bozkávam.

Bratislava 20. marec 1962

Moja drahá Mamička!

V deň Vašich sedemdesiatych narodenín so všetkou vrúcnosťou mojej duše prosím všemohúceho Pána Boha, aby Vám dal silu a zdravie, aby sme ostali ešte dlho spolu a užívali všetky dary života. Som vďačný osudu, že z tých 70 rokov ste zasvätili päťdesiatjeden mne, svojmu synovi a žehnám každú minútu týchto rokov so všetkou vďačnosťou môjho srdca. Život priniesol všetko: bolesť, radosť, plač a smiech, zamračené dni i modré nebo. ... Nech Vás, moja drahá dobrá Mamička dobrý Boh dlho živí! Bozkávam Vaše pozhnané dobré ruky so všetkou vďačnosťou mojej duše.

Nedatovaný list Márie Cikkerovej synovi Jánovi Cikkerovi

Milý môj dobrý synček!

Dobrý Pán Boh nech Ťa žehná po celý Tvoj život. Ďakujem Ti za to všetko dobré, že si mi môj život šťastím prežiaril. S veľkou láskou Ťa objímam.

Výber z knihy Ján Cikker - Listy matke so súhlasom editorky Ireny Michalícovej zostavil Pavol Stano

VYŠŠIE NEŽ HIMALÁJE

Rozhovor s horským vodcom Pavlom Rajtarom

• Čo považuješ za najväčšie športové úspechy?

Nikdy som nehľadal v horách cestu rekordov, ale cestu konfrontácie svojich schopností s prírodou. Myslím na extrémne lyžovanie, ktoré som donedávna spájal s výstupmi. Bez nejakého kopírovania som zapadol do galérie vtedy sa rodiaceho odvetvia lyžovania a ocitol som sa medzi veľkými osobnosťami. Keď v Taliansku vydávali knihu Rozmery lyžovania, kapitolu o skialpinizme nazvali Páni zo strmín. Na otázku, prečo lyžujeme a kde sú hranice ľudských možností, som odpovedal, že hranice sa môžu posúvať, jediný limit je najvyššia hora sveta. No ja som to bral ako moju „horskú cestu“, i keď som štartoval na majstrovstvách sveta. Vecné ceny, čo mám na skriniach, sú pre mňa takmer bezcenné predmety. Najviac ma v horách motivovalo hľadanie vlastných možností v nemožných podmienkach.

• To znamená, že je riziko na dennom poriadku. Zažíval si aj strach?

Pri tých stovkách výstupov som veľakrát zažíval, že je nado mnou Vyššia moc, tak nazývam Božiu prítomnosť. Keď som odchádzal na Aconkaguu, jedenástorčný Matko, syn mojich klientov, ktorému som birmovným otcom, ma potiahol nabok a povedal: „Ujo Rajtar, dajte pozor na mojich

rodičov.“ Skutočne nás tam vtedy zachytil blanco viento, prudká víchrica. Stan sme museli celú noc držať za popruhy, už prenikal doň sneh a musel som v tej výške variť klientom čaj. Vtedy som myslel na Matka a modlil som sa, aby mi Boh dal sil a dovedol som tých rodičov bezpečne domov. Lebo výstup sa skladá aj zo zostupu. Máme radosť zo života a chceme žiť, a preto vždy pocitujem vďaka, že som sa zdravý vrátil, ale aj za krásy Slovenska.

• Čo myslíš pod svojou „horskou cestou“?

To je moje celoživotné putovanie od chvíľ, keď mi otec povedal, že jestvujú aj vyššie hory. Už od detstva ma lákalo najskôr okolie, potom to boli úniky do Slovenského raja, do Vysokých Tatier. Moja cesta bola však sprevádzaná niekým Mocným nad nami.

• Obdiv krás prírody má len na krok k adorácii? Ako to vnímaš?

Je to veľmi blízke. Keď som obdivoval milióny hviezd nad sebou a kládol si otázku, čo je za nimi, veľmi silno som v tej diaľke vnímal prítomnosť Boha.

• Vyčerpanie, riziko, niektorí hovoria, že práve narazenie na hranice síl im

umožňuje tušiť čosi, čo je za nimi.

Človeka motivuje hora, na ktorú chce vystúpiť, motivuje ho divoká príroda. Boha viac pocitujem po zostupe dolu, keď sa aj s klientmi vďačný zastavím živý a zdravý v nejakom kostolíku. Je to prepojenie nášho života dolu a nekonečna. Tam však nie je veľa času vnímať to, keď je hore víchrica a čaká ťa ešte ťažší zostup a na lane máš človeka, ktorý ti dôveruje, že ho bezpečne dovedieš aj dolu. Tam si len v niekoľkých momentoch poviem: „Bože, pomôž mi“, čo nepovažujem za nejakú slabosť.

• Ako vnímaš bežných turistov v Tatrách, na čo by mali klásť dôraz a na čo si dať pozor?

Predovšetkým mi je ľúto, že si nevážia krásnu prírodu, v ktorej sa nachádzajú. Úplne nerozumiem, že keď sa im naskytujú úžasné pohľady, ktoré ja vidím dennodenne, a predsa mi nie sú všedné, a oni tária o hlúpostiach a banalitách. Vtedy mi ich je úprimne ľúto. Pobyt v horách je predovšetkým výzva opäť sa naučiť postoj obdivu a vďaky.

S láskavým dovolením autora Mariána Gavendu prevzaté z Katolíckych novín

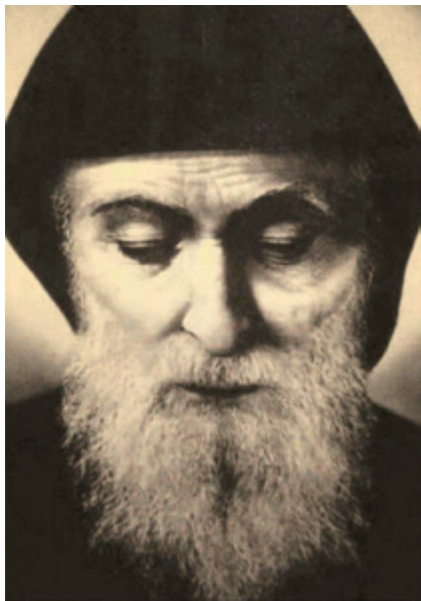
Snímky: archív Pavla Rajtara

SKUTOČNÁ CELEBRITA

SVÄTÝ ŠARBEL

Pred niekoľkými mesiacmi sme mohli vidieť na TV LUX starší čierno-biely film o svätom Šarbelovi. Bol zaujímavý a keďže som ho nevidela celý, tak som si chcela o svätcovi niečo prečítať. Ale kým som niečo našla, dostala sa mi do rúk jedna veľká fotka krásnej Panny Márie - Kráľovnej dobrej pomoci, na rube ktorej bol práve opísaný život svätého Šarbela.

Bol to Libanončan, narodený 8. mája 1828 a pokrstný ako Jozef Anton, ktorý si pri rehoľných sľuboch vybral meno otec Šarbel. Jeho najdôležitejšou modlitbou bola adorácia pred Eucharistiou. Spovedal sa každý týždeň, neustále sa modlil a pracoval. Otec Šarbel zomrel 24. decembra 1898. O deň neskôr ho pochovali v spoločnom rehoľnom hrobe. Prvú noc po pohrebe sa nad miestom, kde bol pochovaný, objavilo oslepujúce tajomné svetlo. Toto vyvolalo rozruch medzi kresťanmi aj moslimami, lebo tento jav trval 45 dní od pohrebu. Hrob sa rozhodli otvoriť za prítomnosti lekára a úradných svedkov. V hrobe bola voda a blato, ale potvrdilo sa, že na tele neboli najmenšie stopy po rozklade a telo vydávalo príjemnú vôňu a tekutinu neznámyho pôvodu. Táto tekutina vyteká zo svätcovho tela dodnes. Pretože v roku 1950 začala z hrobky vo veľkom množstve vytekať tajomná

tekutina, patriarcha Maronitskej cirkvi vydal príkaz na otvorenie a exhumáciu telesných pozostatkov. Prítomná bola lekárska komisia, cirkevní predstavitelia i štátni úradníci. Telo pustovníka vyzeralo tak, ako v okamihu smrti, bolo zachované v dokonalom stave. Bolo neporušené a vydávalo neustálu vôňu. Odhadom dodnes vyteklo zo svätcovho tela okolo 20 000 litrov tejto tekutiny. Tekutinu zachytávajú a distribuujú v malých ampulkách (nesmie sa predávať). Dňa 9. októbra 1977 bol rehoľník Šarbel Svätým Otcom Pavlom VI. vyhlásený za svätého.

Medzitým sa rozšírila úcta k svätým a zázračným uzdraveniam, ktoré sa šírili veľkou rýchlosťou. Telo bolo stále neporušené a zázračne voňalo. 8. mája 1950 sa stala zvláštna vec: niekoľko mníchov si pri hrobe svätého Šarbela chcelo urobiť spoločnú fotografiu a po vyvolaní filmu sa tam objavila záhadná postava mnicha. Starší rehoľníci v nej poznali svätého Šarbela.

Začiatkom januára 1993 Nouhad Al-Chami, 59-ročná Libanončanka, úplne ochrnula na ľavú stranu. Podľa lekárov bolo možné skúsiť ešte operáciu, ale šance boli veľmi malé. Najstarší syn chorej sa vybral na púť do neďalekého mestečka Annayi, kde sa nachádza hrob svätého Šarbela a tu jej na jeho príhovor prosil o uzdravenie. Po návrate domov jej potrel krk tekutinou, ktorá vyteká zo svätcovho tela. Najbližšiu noc mala chorá zvláštny sen. Snívalo sa jej, že svätý Šarbel jej prišiel zoperovať krk. Keď sa zobudila, zistila, že jej ochrnutie zmizlo a po lekárske vyšetreniach zistili, že po oboch stranách rán visia perfektne zašité chirurgické nite. Jedného dňa sa jej otec Šarbel opäť prihovril: „Operoval som ťa, aby sa ľudia obrátili. Veľa ľudí sa od Boha odvrátilo a žijú tak, akoby Boha nebolo. Na pamiatku tvojho uzdravenia až do konca

tvojho života, budú tvoje pooperačné rany 22. deň v mesiaci krváčať.“

Odvtedy ich dom prijíma denne pútnikov a obraz svätého Šarbela, ktorý má Nouhad vo svojom dome, začal vylučovať voňavý olej, ktorý má také zloženie, aké sa v prírode nevyskytuje.

Čo poviete, ako v dobrom sci-fi filme, nie? Kebyže nie je otec Šarbel vyhlásený Cirkvou za svätého a nešíri sa obrovská úcta k nemu, človek by tomu ani neveril.

Ale záver je predsa len prekvapujúci. Po prečítaní článku o olejčku som naozaj zatúžila mať ten olejček. Veď človek sa častejšie dostane ku Čenstochovskej vode, či Lurdskej alebo Fatimskej... ale k Libanonskému zázračnému olejčku?

Keď bol u nás na návšteve bývalý pán kaplán František, mala som na stole fotku Panny Márie a aj článok o olejčku. Spomenula som to Františkovi, lebo ten olejček bol čerstvo zakorenený v mojom srdci aj s túžbou mať ho. Kaplán František počúval a počúval a potom s neopísaným pohľadom povedal, že on takýto olejček má a môže mi ho darovať... no chvíľu mi trvalo, kým som to strávila aj uverila.

Áno, som majiteľkou libanonského olejčka, ktorý dostal pán kaplán František od libanonskej sestričky. Môžem ho dennodenne použiť a pritisnúť k srdcu a aj takto prosiť Boha o pomoc, lebo darom uzdravenia i iných zázrakov nie je olejček, ale cez olejček sám Pán Boh so svojou milou Matičkou.

Monika Macuráková

PÚTNICKÉ MIESTO

Vepric – oáza ticha v rušnom prímorskom letovisku

Na dohľad od „slovenského mora“, ako mnohí našinci prezývajú Jadran obmývajúci chorvátske brehy, leží malebné pútnické miesto Vepric. Nachádza sa len niekoľko sto metrov od mesta Makarska a rovnomennej riviéry, zo severu chránené majestátnym pohorím Biokovo.

História Vepricu sa začala písať pred viac ako storočím. Jeho vznik sa datuje do roku 1908, kedy tieto „chorvátske Lurdy“ založil biskup Juraj Čarič (1867 – 1921). Sanktuárium sa zároveň stalo miestom jeho posledného odpočinku.

Prírodná jaskyňa, okolitá flóra a miestny

potôčik vytvárajú malebnú scenériu, nápadne pripomínajúcu významné pútnické miesto Lurdy, kde sa v roku 1858 Panna Mária osemnásťkrát zjavila Bernadette Soubirousovej. Priamo vo Veprici nájdeme okrem jaskyne s hlavným oltárom malú bočnú kaplnku so sakristiou, niekoľko spovedelníc, sochy svätých, krížovú cestu či exercičný dom. Ďalší oltár sa nachádza priamo pod šírým nebom. V uplynulom období sa podarilo sprístupniť aj nový pútnický dom.

Mnohí slovenskí pútnici sa vo Veprici hojne zúčastňujú na svätej omši počas svojho návratu z Medžugorja. V letnom období sú slúžené omše každý deň

o 18.00, v mimosezónne o 15.30. Po predchádzajúcej dohode so správou pútnického miesta sa môžu bohoslužby slúžiť prakticky počas celého dňa. Návštevníci sanktuária majú možnosť nakúpiť si rôzne spomienkové predmety či prospekty v informačnej kancelárii, ktorá sa nachádza priamo v areáli. Najvýznamnejšie pútné dni sú 11. február, 25. marec, 15. august a 7. - 8. september.

Keď sa najbližšie vyberiete dovolenkovat' do Chorvátska, určite neobíd'te Vepric. Jeho návšteva naozaj stojí za to.

Martin Mistrík

PLÁNOVANÉ PODUJATIA

11. 11. (sobota) Spišská Kapitula, kostol Nový Smokovec

• **ukončenie jubilejného roku svätého Martina**

12. 11. (nedeľa) kostol Dolný Smokovec

• **9. 00 odpustová slávnosť**

14. 11. (utorok) Spišská Kapitula

• **17. 00 sv. omša 140 rokov od narodenia Božieho sluhu Jána Vojtaššáka**

26. 11. (nedeľa) fara Nový Smokovec

• **9. 00 – 12. 00 darovanie krvi**

8. 12. (piatok) kostol Starý Smokovec

• **17. 00 odpustová slávnosť**

9. 12. (sobota) výlet pre mladých do Osvienčimu

10. 12. (nedeľa) kostol Nový Smokovec a Tatranská Lomnica

• **Biblická nedeľa, čítanie Svätého Písma**

13. 12. (streda) kostol Batizovce 18. 00

• **sv. omša za šírenie kultúry života a posilu pre rodiny**

17. 12. (nedeľa) kostol Nový Smokovec

• **16. 00 koncert Košického komorného telesa**

Rorátne sv. omše:

7. 12. (štvrtok) kostol Nový Smokovec 6. 15

12. 12. (utorok) kostol Nový Smokovec 6. 15

6. 12. (streda) kostol Tatranská Lomnica 6. 15

13. 12. (streda) kostol Tatranská Lomnica 6. 15

Aktivity pre deti:

Pravidelné: každý piatok kostol Nový Smokovec 17. 00 sv. omša pre deti, po nej stretko na fare

14. 10. (sobota) pri fare Nový Smokovec

• **Šarkaniáda**

18. 10. (streda)

• **milión detí sa modlí za pokoj**

6. 12. (streda) sv. omša

• **sv. Mikuláš**

Aktuálny program vo farských oznamoch www.rkctatry.sk

ŠTATISTIKA

jún – september 2017

Do spoločenstva Cirkvi boli krstom prijatí

Peter Jerdonek

Michal Gajdoš st.

Michal Gajdoš ml.

Sofia Sikorová

Matúš Chovan

Zdenka Polomská

Zoja Gabriela Ryšová

Niki Anna Harcsárová

Emma Soosová

Margaréta Brodanská

Emma Ondrášová

Maxim Šoltis

Ester Grechová

Z našich radov odišli k Pánovi

František Jakubek (Dolný Smokovec)

Angela Blažeková (Kežmarok)

Pavol Kručay (Dolný Smokovec)

Farská knižnica

Otvorená vždy v piatok po večernej sv. omši
a v nedeľu po dopoludňajších sv. omšiach

Vydáva: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Vysoké Tatry. Šéfredaktor: Martin Mistrík. Redakčná rada: Mgr. Róbert Tokár, Mgr. Lukáš Stolárik, Mgr. Dávid Šklarčík, Monika Macuráková, Peter Dziak, Eva Puškárová, Zuzana Bradáčová. Jazyková úprava: Adriana Kruppová. Cenzor: Mgr. Róbert Tokár. Tlač: Tlačiareň Kubík Námestovo. Imprimatur: Mons. prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup; BÚ 30. 3. 2004, č. 4/2004. S povolením OU, odbor všeobecnej vnútornej správy v Poprade, reg. č.: 1/203. Adresa redakcie: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Vysoké Tatry; Nový Smokovec 113; 062 01 Starý Smokovec; e-mail: ratolestatry@gmail.com. www.rkctatry.sk. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Náklad: 350 ks. Nepredajné. Fotografie internet a archív.